08/09/2020

Λόγος εις το γενέσιον της Υπεραγίας Θεοτόκου

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

- **Ἁγίου Ἰωάννου του Δαμασκηνου**

Ελάτε όλα τα έθνη, κάθε ανθρώπινη γενιά, και κάθε γλώσσα, και κάθε ηλικία, και κάθε αξίωμα, να γιορτάσουμε με αγαλλίαση την γέννηση της παγκόσμιας χαράς. Γιατί αν οι ειδωλολάτρες, με ψεύτικα δαιμονικά παραμύθια που ξεγελούν το μυαλό και σκοτεινιάζουν την αλήθεια, κι᾽ αν ακόμα προσφέροντας ο,τι είχαν και δεν είχαν τιμούσαν γενέθλια βασιλιάδων, που τους τυραννούσαν σ᾽ όλη τους τη ζωή, πόσο περισσότερο πρέπει εμείς να τιμούμε την γέννηση της Θεοτόκου, που ανώρθωσε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, που άλλαξε την λύπη της πρώτης μας μητέρας, της Εύας, σε χαρά; Εκείνη άκουσε την απόφαση του Θεού: «Με πόνους να γεννάς τα παιδιά σου». Αυτή: «Χαίρε, Κεχαριτωμένη». Εκείνη: «Στον άνδρα σου η υποταγή σου». Αυτή: «Ο Κύριος είναι μαζί σου». Τι άλλο λοιπόν από λόγο να προσφέρουμε στην Μητέρα του Λόγου; Όλη η κτίση ας γιορτάσει μαζί μας κι᾽ ας υμνήσει τον αγιασμένο καρπό της αγίας Άννας. Γιατί γέννησε στον κόσμο παντοτινό θησαυρό αγαθών, δηλ. την Παναγία. Με την μεσολάβηση της Παναγίας

ο Πλάστης ξανάπλασε προς το καλύτερο ολόκληρη την πλάση, με την ανθρώπινη φύση του Χριστού. Γιατί, αφού ο δημιουργικός Λόγος του Θεού έγινε ένα με την ανθρώπινη φύση, ενώθηκε συνάμα μ᾽ ολόκληρη την πλάση, αφού και ο άνθρωπος, μετέχοντας σε πνεύμα και σε ύλη, είναι σύνδεσμος όλης της ορατής και αόρατης δημιουργίας. Ας γιορτάσουμε λοιπόν την λύση της ανθρώπινης στειρότητας, γιατί πήρε τέλος για μας η στέρηση των αγαθών.

Για ποιο λόγο όμως γεννήθηκε η Μητέρα και Παρθένος από γυναίκα στείρα; Γιατί έτσι έπρεπε, αυτό που είναι «το μοναδικά καινούργιο κάτω από τον ήλιο», η βάση και τ᾽ αποκορύφωμα των θαυμάτων, ν᾽ ανοίξει το δρόμο του με θαύματα και σιγά-σιγά από τα πιο ταπεινά νάρθουν τα πιο μεγάλα. Υπάρχει όμως κι άλλος λόγος πιο υψηλός και πιο θεϊκός. Η φύση, νικημένη από τη χάρη, στεκόταν φοβισμένη· δεν είχε το θάρρος και τη δύναμη να προχωρήσει αυτή πρώτη. Όταν λοιπόν επρόκειτο να γεννηθεί η Θεοτόκος – Παρθένος από την Άννα, δεν τολμούσε η φύση να καρποφορήσει πριν από τη χάρη, αλλά έμενε άκαρπη, μέχρις ότου βλαστήσει η χάρη τον καρπό. Έτσι έπρεπε, να γεννηθεί πρωτότοκη εκείνη, που θα γεννούσε τον «πρωτότοκο όλης της δημιουργίας», που «όλα σ᾽ αυτόν χρωστούν την ύπαρξή τους». Καλότυχο ζευγάρι, Ιωακείμ και Άννα, όλη η κτίση σας ευγνωμονεί. Γιατί με τη μεσολάβησή σας δώρισε η πλάση στο Δημιουργό το πιο υπέροχο απ᾽ όλα τα δώρα· πολυσέβαστη Μητέρα, μοναδική, άξια του Πλάστη. Ευλογημένος είσαι Ιωακείμ, απ᾽ όπου βγήκε το ακηλίδωτο σπέρμα. Θαυμαστή μήτρα της Άννας, που μέσα της αναπτύχθηκε σιγά-σιγά, σχηματίσθηκε και γεννήθηκε πανάγιο βρέφος. Γαστέρα, που κυοφόρησες μέσα σου τον έμψυχο ουρανό, πλατύτερο από την απεραντοσύνη των ουρανών. Αλώνι, που κράτησες επάνω σου τη θημωνιά του ζωοποιού σιταριού, όπως το δήλωσε ο ίδιος ο Χριστός: «Αν δεν πέσει ο κόκκος του σιταριού στη γη και πεθάνει, παραμένει ολομόναχος». Μαστοί που θηλάσατε εκείνη, που έθρεψε τον τροφοδότη του κόσμου. Θαυμάτων θαύματα και παραδόξων παράδοξα. Γιατί έτσι έπρεπε, ν᾽ ανοίξει με τα θαύματα ο δρόμος, απ᾽ όπου με τρόπο ανέκφραστο, από αγάπη, κατέβηκε κοντά μας ο Θεός για να σαρκωθεί. Αλλά πως να προχωρήσω περισσότερο; Το μυαλό μου σαστίζει, φόβος και λαχτάρα με κυριεύουν. Η καρδιά μου χτυπάει και η γλώσσα μου δέθηκε. Δεν αντέχω στη χαρά, με καταβάλλουν τα θαύματα, ο πόθος με γεμίζει ενθουσιασμό. Ας νικήσει λοιπόν ο πόθος, ας υποχωρήσει ο φόβος, ας τραγουδήσει η κιθάρα του Πνεύματος: «Ας χαρούν οι ουρανοί κι᾽ ας πηδήσει απ᾽ τη χαρά της η γη».

Σήμερα ανοίγονται οι πύλες της στειρώσεως, και παρουσιάζεται θεϊκή, παρθενική πύλη, που από μέσα της θα περάσει και θα μπεί στην οικουμένη «σωματικά» ο Θεός, που βρίσκεται πέρα απ᾽ όλα τα όντα, όπως λέει ο Παύλος, ο ακροατής των ανέκφραστων μυστικών. Σήμερα από τη ρίζα του Ιεσσαί ξεφύτρωσε κλωνάρι, που

πάνω του βλάστησε για χάρη του κόσμου θεοϋπόστατο άνθος. Σήμερα από τη γήινη φύση έφτιαξε ουρανό πάνω στη γη, εκείνος που άλλοτε παλιά δημιούργησε μέσα από τα νερά το στερέωμα και το ανέβασε στα ύψη. Κι᾽ αληθινά ο ουρανός αυτός είναι πολύ πιο θεικός και πολύ πιο καταπληκτικός από τον πρώτο. Γιατί ο Λόγος του Θεού, που δημιούργησε στον πρώτο ουρανό τον ήλιο, θα ανατείλει ο Ίδιος στο δεύτερο ουρανό, ήλιος δικαιοσύνης. Έχει δύο φύσεις, κι ας λυσσομανούν οι Ακέφαλοι· ένα πρόσωπο, μία υπόσταση, κι ας σκάσουν απ᾽ το κακό τους οι Νεστόριοι. Το άναρχο φως, που έχει την προαιώνια ύπαρξή του από άναρχο φως, το άυλο και ασώματο, παίρνει σώμα από γυναίκα και «σαν νυμφίος βγαίνει από νυφικό δωμάτιο», και, μ᾽ όλο που είναι Θεός, γίνεται έπειτα γήινος άνθρωπος. Σαν «γίγαντας» θα τρέξει με χαρά τον δρόμο της δικής μας ζωής, και μέσα από τα πάθη θα προχωρήσει για να πεθάνει και να δέσει τον ισχυρό, το διάβολο, και να του αρπάξει την περιουσία, την ανθρώπινη φύση μας, και να ξαναφέρει στην ουράνια γη το χαμένο πρόβατο. Σήμερα ο «γιός του μαραγκού», ο παντεχνίτης Λόγος του Θεού, που χάρη σ᾽ Αυτόν ο Πατέρας δημιούργησε τα πάντα, το δυνατό χέρι του μεγάλου Θεού, έχοντας, με το Άγιο Πνεύμα σαν δάχτυλά του, ακονίσει το στομωμένο σκεπάρνι της φύσεως, εφτίαξε για τον εαυτό του έμψυχη σκάλα, που η βάση της στηρίζεται πάνω στη γη και το κεφάλι της ακουμπάει στον ουρανό, που πάνω της αναπαύεται ο Θεός, που την εικόνα της αντίκρισε ο Ιακώβ. Απ᾽ αυτή αφού κατέβηκε, χωρίς να μετακινηθεί από τη θέση του ο Θεός, πιο σωστά αφού ταπεινώθηκε, «φανερώθηκε πάνω στη γη» και συναναστράφηκε με τους ανθρώπους. Αυτά όλα λοιπόν σημαίνουν η κατάβαση, η συγκαταβατική ταπείνωση, η πολιτεία του πάνω στη γη, την πιο βαθιά γνώση, που δόθηκε στους ανθρώπους της γης. Πάνω στη γη στηρίχθηκε η νοητή σκάλα, η Παρθένος· γιατί γεννήθηκε από τη γη· και η κεφαλή της φθάνει στον ουρανό. Η κεφαλή, βέβαια, κάθε γυναίκας είναι ο άνδρας· για την Παρθένο όμως μία και δεν γνώρισε άνδρα, έγινε κεφαλή της ο Θεός και Πατέρας, αφού με το Άγιο Πνεύμα έκανε συμφωνία με την Παρθένο κι αφού έστειλε σαν κάποιο θεικό πνευματικό σπόρο, το Υιό και Λόγο του, την παντοδύναμη δύναμή Του. Πραγματικά με το ευλογημένο θέλημα του Πατέρα, έγινε υπερφυσικά, χωρίς μεταβολή, ο Λόγος σάρκα, όχι με φυσική ένωση, αλλά ξεπερνώντας τους νόμους της φύσεως, από το Άγιο Πνεύμα και από την Παρθένο Μαρία και «κατασκήνωσε ανάμεσά μας». Γιατί η ένωση του Θεού με τους ανθρώπους γίνεται με το Άγιο Πνεύμα. «Όποιος μπορεί ας το καταλάβει. Όποιος έχει αυτιά, ας ακούσει».

Ας ξεφύγουμε από τις ανθρώπινες σκέψεις. Άνθρωποί μου, η θεότητα είναι απαθής, δεν παθαίνει αλλοιώσεις. Εκείνος που την πρώτη φορά γέννησε αναλλοίωτα με τρόπο φυσικό, γεννάει αναλλοίωτα τον ίδιο Υιό για δεύτερη φορά με «κατά θεία οικονομία». Και είναι μάρτυρας ο Δαβίδ, ο προπάτορας του Θεού, λέγοντας: «Ο Κύριος είπε σε μένα. Εσύ είσαι Υιός μου, εγώ σήμερα σε γέννησα». Αυτή η λέξη

«σήμερα» δεν έχει θέση στην προαιώνια γέννηση, γιατί η γέννηση εκείνη βρίσκεται έξω από το χρόνο.

Σήμερα χτίζεται η πύλη που κοιτάει στην ανατολή, απ᾽ όπου ο Χριστός «θα μπει και θα βγει», αφήνοντας την κλεισμένη· στην πύλη αυτή ο Χριστός είναι «η θύρα των προβάτων». «Ανατολή» είναι το όνομα Εκείνου, που μας οδήγησε κοντά στον αρχίφωτο Πατέρα. Σήμερα φύσηξαν χαράς πνοές, προμηνύματα της παγκόσμιας Χαράς. Ας χαμογελά πάνω ο ουρανός, κι᾽ ας πηδά απ᾽ τη χαρά της κάτω η γη, ας πάλλεται η θάλασσα του κόσμου. Μέσα της γεννιέται το κογχύλι, το στρείδι, που με την αστραπή του Θεού απ᾽ τα ουράνια θα συλλάβει στα σπλάχνα του, και θα γεννήσει το πολύτιμο μαργαριτάρι, τον Χριστό. Απ᾽ αυτό το στρείδι θα βγει ο «δοξασμένος βασιλιάς», ντυμένος την πορφύρα της σάρκας, που αφού επισκεφθεί τους αιχμαλώτους θα διακηρύξει την απελευθέρωσή τους. Ας πηδά απ᾽ τη χαρά της η φύση· γεννιέται η αμνάδα, η προβατίνα, που απ᾽ αυτήν ο βοσκός θα ντύσει το πρόβατο, και θα ξεσχίσει το ρούχο της παλιάς θανατικής καταδίκης μας. Ας χορεύει η παρθενία, αφού γεννήθηκε όπως είπε ο Ησαΐας παρθένος, που θα «συλλάβει στην κοιλιά της και θα γεννήσει υιό, που θα του δώσουν το όνομα Εμμανουήλ», που σημαίνει «ο Θεός είναι μαζί μας». «Ο Θεός είναι μαζί μας», μάθετε το καλά Νεστόριοι κι᾽ αναγνωρίστε την ήττα σας. «Είν᾽ ο Θεός μαζί μας» ! Όχι άγγελος, όχι απεσταλμένος, αλλά ο Ίδιος ο Κύριος θά ‘ρθει και θα μας σώσει.

«**Ευλογημένος Αυτός που έρχεται στ᾽ όνομα του Θεού· ο Κύριος παρουσιάσθηκε μπροστά μας**». Ας γιορτάσουμε για τη γέννηση της Θεοτόκου. Χαμογέλασε Άννα, «στείρα που δεν γεννούσες, ξέσπασε σε κραυγές χαράς, ξεφώνισε, συ που δεν δοκίμαζες της γέννας πόνους». Πήδησε απ᾽ τη χαρά σου Ιωακείμ, από τη θυγατέρα σου «γεννήθηκε το παιδί μας», ο υιός που μας δόθηκε δώρο και τ᾽ όνομά του λέγεται «**Μεγάλης Βουλής Άγγελος, δηλ. αγγελιοφόρος που φέρνει το μεγάλο θέλημα του Θεού για τη σωτηρία του κόσμου, Θεός δυνατός**», η σωτηρία όλου του κόσμου. Ας ντροπιαστεί ο Νεστόριος, κι ας κλείσει με το χέρι του το στόμα. Το παιδί είναι Θεός, πως δεν θά ΄ναι Θεοτόκος αυτή που το γέννησε; «**Αν κάποιος δεν αναγνωρίζει την αγία Παρθένο ως Θεοτόκο, βρίσκεται χωρισμένος απ᾽ τον Θεό**». Αυτά δεν είναι δικά μου λόγια, αν και τα λέω εγώ. Τα πήρα, θεολογική κληρονομιά, από τον πατέρα της Εκκλησίας μας, τον Θεολόγο Γρηγόριο.

Καλότυχο ζευγάρι, Ιωακείμ και Άννα, κι αληθινά αγνότατο. Απ᾽ τον καρπό των σπλάγχνων σας γίνατε γνωστοί, καθώς είπε ο Κύριος κάπου: «***Θα τους γνωρίσετε καλά από τους καρπούς που θα κάνουν***». Με τη ζωή σας δώσατε χαρά στο Θεό και γίνατε άξιοι της κόρης που γεννήσατε. Ζώντας τη ζωή σας με αγνότητα και αγιότητα καρποφορήσατε το στολίδι της παρθενίας, παρθένο

προτού να γεννήσει, παρθένο την ώρα που γεννούσε, και παρθένο αφού γέννησε, τη μοναδική που μένει και σε νου και σε ψυχή και σε σώμα πάντοτε παρθένος. Έτσι έπρεπε να γίνει, η παρθένος που βλάστησε απ᾽ τη δική σας αγνότητα να γεννήσει σωματικά το μονάκριβο, μονογέννητο φως, με την ευδοκία εκείνου που το γέννησε ασώματα. Φως που δεν γεννάει, αλλά πάντοτε γεννιέται από φως, που η γέννηση είναι η ξεχωριστή προσωπική του ιδιότητα.

Σε πόσα θαύματα και σε πόσες συμφωνίες έγινε εργαστήριο αυτή η Κόρη! Αφού γεννήθηκε από στείρα, γέννησε με τρόπο παρθενικό Εκείνον, που ένωσε θεότητα και ανθρωπότητα, πόνο και απάθεια, τη ζωή και το θάνατο, για να νικηθεί έτσι σ᾽ όλα το χειρότερο από το καλύτερο. Κι᾽ όλα αυτά για τη δική μου σωτηρία, Δέσποτα. Τόσο πολύ μ᾽ αγάπησες, ώστε μ᾽ έσωσες όχι με αγγέλους, ούτε με κάποιο άλλο δημιούργημα, αλλά όπως ακριβώς εσύ ο ίδιος με έπλασες την πρώτη φορά, έτσι πάλι εσύ ο ίδιος εργάσθηκες και για την ανάπλασή μου. Γι᾽ αυτό χορεύω και λέω μεγάλα λόγια και νιώθω μεγάλη χαρά, και ξαναγυρίζω πάλι πίσω στη πηγή των θαυμάτων και πλημμυρισμένος με το νάμα της ευθυμίας, αρπάζω την κιθάρα του Αγίου Πνεύματος και θεϊκό ύμνο τραγουδώ στη γέννησή της. Ιωακείμ και Άννα, ζευγάρι λογικά τρυγόνια σωφρονέστατο! Εσείς, με το να κρατήσετε το φυσικό νόμο της σωφροσύνης, αξιωθήκατε με δώρα υπερφυσικά· γεννήσατε τη Μητέρα του Θεού, την ανέγγιχτη από άνδρα. Εσείς, αφού ζήσατε με ευσέβεια και οσιότητα μέσα στα όρια της ανθρώπινης φύσεως, γεννήσατε την ανώτερη από αγγέλους Κόρη, την Κυρία των αγγέλων.

Ω Κόρη, πανέμορφη και γλυκύτατη. Κρίνο που ξεφύτρωσες ανάμεσα στ᾽ αγκάθια, από την πιο ευγενική και βασιλική ρίζα του Δαβίδ. Χάρη σε Σένα, Παρθένε, πλουτίσθηκε η βασιλεία με την ιεροσύνη. Χάρη σε Σένα μετακινήθηκε ο νόμος και ανακαλύφθηκε το πνεύμα, που κρυβότανε κάτω από το γράμμα, αφού η ιερατική εξουσία πέρασε από τη λευιτική στη δαβιτική φυλή. Ρόδο (τριαντάφυλλο), που ξεφύτρωσες μέσα από τ᾽ αγκάθια των Ιουδαίων, και πλημμύρισες με το θεϊκό σου άρωμα τα σύμπαντα. Κόρη του Αδάμ και Μητέρα του Θεού. Ευλογημένη η μέση και τα σπλάγχνα απ᾽ όπου βλάστησες. **Ευλογημένη η αγκαλιά που σε κράτησε και τα χείλη που απολαύσανε τα αγνά σου φιλιά, δηλ. τα χείλη των γονιών σου μονάχα, για να μείνεις πάντοτε, σ᾽ όλα παρθένος**.

Πηγή: Ιερά Μητρόπολη Κηφισίας, Αμαρουσίου και Ωρωπού